

2010. szeptember 21., kedd

94. biztatja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a harmadik országokkal való kapcsolataik keretében hatékonyan érvényesítsék a környezetvédelmi fenntarthatóságot is a szociális jogok tisztelete, a helyi közösségek és az őslakos népesség védelmének és a döntéshozatalban való részvételének garantálása mellett, különös tekintettel a földhasználatra és az erdővédelemre, valamint folytassák a „zöld diplomáciát”; felszólítja a tagállamokat és az Európai Bizottságot annak biztosítására, hogy a millenniumi fejlesztési célok elérését támogató 12 pontos uniós cselekvési terv elismerje, hogy a környezetvédelmi fenntarthatóságot érvényesíteni kell a fejlesztési együttműködés és a külső fellépések révén, továbbá hogy a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma szolgáltatások támogatására célzott pénzügyi beavatkozást biztosítson;

95. hangsúlyozza, hogy innovatív pénzügyi rendszerekre van szükség a biológiai sokféleség (gazdasági) értéke elismerésének előmozdítására; sürgeti a tagállamokat és a Bizottságot, hogy folytassanak világszintű megbeszéléseket az ökoszisztéma szolgáltatások kifizetése innovatív rendszereinek szükségességéről és lehetséges módzatairól;

96. kitart amellett, hogy a nemzetközi kereskedelmi megállapodásokban kulcsfontosságú a kereskedés tárgyát képező termék fenntarthatósága; e tekintetben kiemeli annak szükségét, hogy a Kereskedelmi Világszervezet jövőbeli megállapodásai a nem kereskedelmi szempontokra is terjedjenek ki, beleértve a termelési módszereket és a biológiai sokféleség tiszteletben tartását is;

97. mélyszéles sajnálatát fejezi ki a CITES konferencia csalódást okozó kimenetele kapcsán, ahol az Európai Unió álláspontjának főbb elemei, például a kereskedelmi szempontból kiemelt jelentőségű tengeri fajok védelme nem valósult meg;

98. határozottan felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gyorsítsák fel és tegyék hatékonyabbá a döntéshozatali eljárásaikat, több forrást és időt fordítsanak a harmadik országokkal való diplomáciai erőfeszítésekre, és erősítsék meg a kapacitások és az egyezmények közötti szinergiákat; tekintve, hogy számos Natura 2000 védett területet közvetlenül vagy közvetetten érint a szennyezés, valamint hogy a természetet Európán kívüli tényezők is károsítják, hangsúlyozni kell annak szükségességét, hogy az európai normákat a szomszédos országokkal kötött partnerségi megállapodásainkba is belefoglalják;

*

* *

99. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

Bizottsági közlemény: A természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepció

P7_TA(2010)0326

Az Európai Parlament 2010. szeptember 21-i állásfoglalása a természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepcióról szóló bizottsági közleményről (2009/2151(INI))

(2012/C 50 E/04)

Az Európai Parlament,

— tekintettel a Bizottság 2009. február 23-i, „A természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepcióról” szóló közleményére ⁽¹⁾, és a vonatkozó hatásvizsgálatra ⁽²⁾, valamint a Bizottság 2007. december 14-i, az európai korai figyelmeztető rendszerek megerősítéséről szóló munkadokumentumára ⁽³⁾,

⁽¹⁾ COM(2009) 0082.

⁽²⁾ SEC(2009) 0202.

⁽³⁾ SEC(2007) 1721.

2010. szeptember 21., kedd

- tekintettel a 2009 nyarán pusztító erdőtüzekről szóló, 2009. szeptember 16-i állásfoglalására ⁽¹⁾; a természeti katasztrófákról szóló, 2007. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽²⁾, az erdőtüzekről és árvizekről szóló, 2006. szeptember 7-i állásfoglalására ⁽³⁾; az európai árvizekről szóló, 2002. szeptember 5-i állásfoglalására ⁽⁴⁾, a portugáliai aszályról szóló, 2005. április 14-i állásfoglalására ⁽⁵⁾; a spanyolországi aszályról szóló, 2005. május 12-i állásfoglalására ⁽⁶⁾; az európai katasztrófákról (tűzvészek és árvizek) szóló, 2005. szeptember 8-i állásfoglalására ⁽⁷⁾; a természeti katasztrófákról (erdőtüzek, aszályok és árvizek) szóló, 2006. május 18-i állásfoglalására és ezek mezőgazdasági ⁽⁸⁾, területfejlesztési ⁽⁹⁾, és környezetvédelmi ⁽¹⁰⁾ vonatkozásaira, a Madeira autonóm tartományban bekövetkezett súlyos természeti katasztrófáról és a Xynthia vihar európai hatásairól szóló, 2010. március 11-i állásfoglalására ⁽¹¹⁾, valamint az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozását előirányozó európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról szóló, 2006. május 18-i álláspontjára ⁽¹²⁾,
 - tekintettel az Unió katasztrófaelhárítási képességének megerősítéséről szóló, 2008. június 16-i bizottsági közleményre ⁽¹³⁾, valamint a brüsszeli Európai Tanács 2006. június 15–16-i elnökségi következtetéseinek az Unió szükséghelyzetekre, válságokra és katasztrófákra való reagálási képességére vonatkozó 12–15. pontjaira ⁽¹⁴⁾,
 - tekintettel a polgári védelmi pénzügyi eszköz létrehozásáról szóló, 2007. március 5-i 2007/162/EK, Euratom határozatra ⁽¹⁵⁾,
 - tekintettel a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyeinek ellenőrzéséről szóló, 1996. december 9-i 96/82/EK tanácsi irányelvre ⁽¹⁶⁾ (Seveso II. Irányelv),
 - tekintettel az árvíz kockázatok értékeléséről és kezeléséről szóló, 2007. október 23-i 2007/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (árvizekről szóló irányelv) ⁽¹⁷⁾,
 - tekintettel az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelvre (KHV-irányelv) ⁽¹⁸⁾,
 - tekintettel „A nemzetek és közösségek rugalmas hozzáállásának kialakítása a természeti csapásokkal szemben” című, 2005. január 22-én elfogadott 2005–2015-ös hyogói cselekvési keretre ⁽¹⁹⁾,
 - tekintettel az 1992. június 5-én Rio de Janeiróban elfogadott, a biológiai sokféleségről szóló egyezményre,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) 196. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság jelentésére, valamint a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére (A7-0227/2010),
- A. mivel a megelőzésnek egyre fontosabb szerepet kell kapnia a katasztrófa-elhárítás folyamatában, és társadalmi szerepének is növekednie kell,

⁽¹⁾ HL C 224 E., 2010.8.19., 1. o.

⁽²⁾ HL C 187 E., 2008.7.24., 55. o.

⁽³⁾ HL C 305 E., 2006.12.14., 240. o.

⁽⁴⁾ HL C 272. E., 2003.11.13., 471. o.

⁽⁵⁾ HL C 33. E., 2006.2.9., 599. o.

⁽⁶⁾ HL C 92. E., 2006.4.20., 414. o.

⁽⁷⁾ HL C 193. E., 2006.8.17., 322. o.

⁽⁸⁾ HL C 297. E., 2006.12.7., 363. o.

⁽⁹⁾ HL C 297. E., 2006.12.7., 369. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 297. E., 2006.12.7., 375. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2010)0065

⁽¹²⁾ HL C 297. E., 2006.12.7., 331. o.

⁽¹³⁾ 10128/08.

⁽¹⁴⁾ 10633/1/06.

⁽¹⁵⁾ HL L 71., 2007.3.10., 9. o.

⁽¹⁶⁾ HL L 10., 1997.1.14., 13. o.

⁽¹⁷⁾ HL L 288., 2007.11.6., 27. o.

⁽¹⁸⁾ HL L 175., 1985.7.5., 40. o.

⁽¹⁹⁾ A/CONF.206/6.

2010. szeptember 21., kedd

- B. mivel a természeti katasztrófák veszélyeztetik az ökoszisztémákat és a biológiai sokféleséget, befolyásolják a fenntartható fejlődést és veszélyeztetik a társadalmi kohéziót,
 - C. mivel olyan tényezők, mint többek között az intenzív földhasználat, a rendezetlen ipari és városi terjeszkedés, a földelhagyás, az elsivatagosodás, vagy a szélsőséges időjárási jelenségek egyre gyakoribb előfordulása, sebezhetőbbé teszik a tagállamokat a természeti vagy ember okozta katasztrófákkal szemben, különösen a „konvergenciaregiók” esetében,
 - D. mivel az éghajlatváltozás felelős az emberi veszteségeket, súlyos környezeti, gazdasági és társadalmi károkat okozó természeti katasztrófák (árvizek, rendkívüli aszályok és erdőtüzek) egyre gyakoribb előfordulásáért,
 - E. mivel a katasztrófáknak általában számos oka van, amelyek nem mindig vezethetők vissza csupán szélsőséges természeti jelenségekre, sőt, az előidéző ok gyakran az ember nem megfelelő viszonya természeti környezetéhez,
 - F. mivel a katasztrófák technológiai és ipari balesetekből is eredhetnek, amelyek az egészségre, a növényzetre, az infrastruktúrára vagy az állatállományra súlyosan ható, veszélyes vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris anyagok (CBRN) kibocsátásával járhatnak,
 - G. mivel a természeti csapások és az ember okozta katasztrófák által okozott károk jelentős részét sok esetben meg lehetne előzni; mivel továbbá az EU politikáinak is következetesen ösztönözniük kell a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy alakítsanak ki, finanszírozzanak és hajtsanak végre a megelőzésre és megőrzésre irányuló hatékonyabb szakpolitikákat,
 - H. mivel a katasztrófák megelőzésére irányuló következetes és teljes koncepciónak magában kell foglalnia a nemzeti, a regionális és a helyi hatóságok közötti különböző együttműködési szinteket, valamint be kell vonnia a területhez kötődő, ezért azt jól ismerő szereplőket is,
 - I. mivel az érvényben lévő katasztrófamegelőző intézkedések nem bizonyultak elegendőnek, és az Európai Parlament korábbi javaslatai még nem kerültek teljes végrehajtásra, így gátolva a természeti csapások és ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló, megerősített uniós stratégia végrehajtását,
 - J. mivel az állandó aszályok és erdőtüzek, különösen Dél-Európában felgyorsítják az elsivatagosodás folyamatát, ami elsősorban a mediterrán erdőterületeket és a nagymértékben tűzveszélyes, idegen fajtákból álló erdős részeket érinti, veszélyeztetve a lakosság életét és az érintett népségek életminőségét,
 - K. mivel a területek kiegyensúlyozott igénybe vétele/hasznosítása és a természettel harmóniára törekvő, az energiát, a természeti erőforrásokat és a környezetet tiszteletben tartó társadalmi és gazdasági fejlődés, az Unió egységének megerősítése, a küzdelem a vidék elnéptelenedése, valamint az elsivatagosodás és a talajerózió ellen, továbbá a környezeti szempontból fenntartható mezőgazdasági tevékenység folytatása alapvető fontosságú elemei a katasztrófa-megelőzésnek,
 - L. mivel az erdők a szén-dioxid, valamint a víz körforgásában teremtett egyensúly révén alapvető szerepet töltenek be a környezet megóvásában,
1. megjegyzi, hogy a természetes és ember okozta katasztrófák nagyon komoly következményekkel bírnak a régiók és a tagállamok gazdasági és társadalmi fejlődésére; rámutat, hogy a katasztrófák megelőzésének fő célja az emberi élet védelme, az egyének biztonságának és testi épségének megőrzése, az alapvető emberi jogok, a környezet, a gazdasági és szociális infrastruktúra védelme, beleértve az alapvető közüzemeket, a lakásokat, a távközlési eszközöket, a közlekedést és a kulturális örökséget;
 2. hangsúlyozza, hogy a megelőző megközelítés hatékonyabb és kevésbé költséges, mint a csupán a katasztrófa bekövetkeztére reagáló hozzáállás; úgy véli, hogy a területek helyi földrajzi, gazdasági és társadalmi hátterének ismerete elengedhetetlen a természeti csapások és ember okozta katasztrófák megelőzéséhez;

2010. szeptember 21., kedd

3. üdvözlö a Bizottság kötelezettségvállalását annak szavatolására, hogy a katasztrófa-megelőzéssel kapcsolatos kérdéseket következetesebben vegyék figyelembe a közösségi szakpolitikákban és programokban, és hangsúlyozza a katasztrófamegelőzés holisztikus megközelítésének szükségességét; emlékeztet arra, hogy a természeti csapások és az ember okozta katasztrófák minden típusát figyelembe kell venni, és hogy más veszélyforrások⁽¹⁾ mellett idetartoznak az árvizek, viharok, aszályok, szökőárok, földrengések, erdőtüzek, szélsőséges hőmérsékletek, vulkánkitörések, lavinák, földcsuszamlások, technológiai és ipari balesetek, a talajerózió, az altalaj és a talajvíz szennyeződése, valamint a tengerek, tavak és folyók szennyeződése;
4. felszólítja a Bizottságot, hogy ösztönözze az ember okozta katasztrófák megelőzésével kapcsolatos helyes gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, valamint felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a regionális hatóságok katasztrófakezelési képzésben vegyenek részt;
5. mivel a katasztrófák hatalmas méreteket ölthetnek, illetve határokon átnyúló jellegűek is lehetnek, helyénvaló és szükséges az egymást kiegészítő intézkedéseken, a legjobb gyakorlatok terjesztésén és a tagállamok közötti szolidaritás elvén alapuló, akár helyi, akár uniós szintű együttműködés megerősítésén;
6. olyan hálózat kiépítését javasolja, amelyet az összes tagállam különböző illetékes hatóságainak képviselői alkotnának; kiemeli, hogy ennek a hálózatnak a nemzeti, regionális és helyi hatóságok együttműködésének keretében kell működnie, felelősséget vállalva a katasztrófa-elhárítás folyamatáért, és a területrendezés és a kockázatok feltérképezése és kezelése terén; hangsúlyozza e hálózat szerepét a tapasztalatcsere és a megelőző intézkedések terén, valamint a veszélyek és kockázatok feltérképezéséhez szükséges közös módszertan és minimális követelmények uniós szintű kialakítása során; kéri a mezőgazdasági termelők képviselőinek felvételét a hálózatba, valamint azt, hogy az ENSZ Környezetvédelmi Programjának képviselői, és a területen dolgozó társadalmi és civil szervezetek véleményét is kérjék ki, és más olyan szereplőket, akik kapcsolatban állnak a vidékkel, és ezért ismerik azt;
7. lényegesnek tartja az együttműködést az információ és a tapasztalat, a technikai és tudományos alkalmazások terjesztésében, valamint a stratégiák összeegyeztetését a beavatkozási képesség javítása céljából;
8. felhívja a régiókat, hogy használják fel a már meglévő területi és határokon átnyúló koordinációs hálózatokat annak érdekében, hogy olyan együttműködést alakíthassanak ki, amely még inkább a közép-pontba helyezi a katasztrófavédelmet; úgy véli, hogy a határokon átnyúló együttműködési struktúrák, mint például a makrorégiók, adminisztratív határoktól független, a funkcióra összpontosító együttműködésük révén az együttműködés hatékony színterévé válhatnak a katasztrófamegelőzés területén; támogatja az INTERREG közösségi kezdeményezés keretében már megvalósult projektek nyomán e téren szerzett értékes tapasztalatok hasznosítását;
9. azt az álláspontot képviseli, hogy csak a tagállamok, a katasztrófavédelem területén működő különböző ágazatok és szereplők közös stratégiája és koordinált fellépése vezethet valódi előrelépéshez a katasztrófavédelem területén; kiemeli az önkéntes munka szerepét a fent vázolt stratégiákban, és felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten is segítsék elő az együttműködést e téren; javasolja, hogy az önkéntesség európai évének (2011) keretében vizsgálják meg a katasztrófamegelőzést és katasztrófavédelmet célzó önkéntes munka terén kialakított tagállami szintű együttműködés lehetőségét;
10. a tagállamok és az Európai Unióval szomszédos, valamint a fejlődő országok közötti együttműködésre szólít fel a bevált gyakorlatokat és a gyakorlati ismereteket megosztó, határokon átívelő projektek során, az EU szomszédságpolitikai és fejlesztési programjai keretében;
11. hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetésmentesség elvét érvényre kell juttatni a segélynyújtás során; megjegyzi, hogy a segítségnyújtásnak a rászorultság alapján kell történnie, fajon, bőrszínen, nemen, nyelven, valláson, politikai vagy más nézeten, nemzeti vagy társadalmi származáson, vagyonon, születésen vagy a kedvezményezettek más státusán alapuló megkülönböztetés nélkül;
12. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás által okozott és súlyosított környezeti problémák felelősek a kényszermigráció jelenlegi fokozódásáért, és ezért rá kíván mutatni a menedékjogért folyamodók és a környezet pusztulása által érintett területek közötti egyre szorosabb kapcsolatra; kéri az „éghajlatváltozás menekülteinek” nagyobb védelmét és hazatelepítését;

⁽¹⁾ Ez a természeti csapások és ember okozta katasztrófák nem teljes körű felsorolása: ezért az e véleményben nem szereplő természeti csapások vagy ember okozta katasztrófák fajtáit e felsorolásba be lehet illeszteni.

2010. szeptember 21., kedd

13. hangsúlyozza, hogy a természeti katasztrófák hatásai leginkább a régiókat és a helyi közösségeket sújtják, és azok általában véve nem rendelkeznek elegendő anyagi és emberi erőforrással, szakismerettel vagy pénzügyi forrással ahhoz, hogy ezen katasztrófákkal egy pusztán nemzeti és/vagy regionális szemléletet követve megbirkózzanak, ezért e katasztrófák hatékony, európai szintű, szolidaritáson alapuló választ tesznek szükségessé;

14. hangsúlyozza a tagállamok és régiók között létező egyenlőtlenségek csökkentésének fontosságát a lakosság, a környezet és a gazdaság védelmére való képesség tekintetében, és a magas katasztrófakockázatnak kitett tagállamokban és területeken támogatja a katasztrófamegelőzés javítására irányuló törekvéseket; kéri, hogy a stratégia fordítson kiemelt figyelmet a legelszigeteltebb, a legritkábban lakott, a hegyvidéki és a határ menti, valamint a gazdaságilag leghátrányosabb helyzetben lévő európai régiókra;

15. hangsúlyozza, hogy el kell ismerni és kellőképpen figyelembe kell venni az elszigetelt, hegyvidéki, kis népsűrűségű és elnéptelenedő régiók, a szigetek, a természeti adottságaik miatt hátrányos helyzetű régiók, a több kockázattal egyszerre szembenéző, valamint a külső és legkülső régiók természetes jellegzetességeit és korlátait; felhívja a figyelmet azokra a további nehézségekre, amelyekkel e régióknak kell szembenézniük a katasztrófákkal való megbirkózás során; kéri, hogy a rendelkezésre álló pénzügyi eszközök révén fordítsanak kiemelt figyelmet ezekre a régiókra, és kéri a Szociális Alap felhasználási feltételeinek rugalmasabbá tételét az említett térségek javára;

16. támogatja a Szolidaritási Alap szabályozásának felülvizsgálatát, oly módon, hogy a támogatásra jogosultság feltételeit minden terület és katasztrófa sajátosságaihoz igazítják, beleértve a lassan kibontakozó katasztrófákat, mint az aszály, különös figyelmet fordítva a termelési szektorokra, a legsebezhetőbb területekre és az érintett lakosságra, lehetővé téve a rugalmasabb és gyorsabb elosztást; úgy véli, hogy az Európai Unió Szolidaritási Alapja (EUSZA) 4. cikkében megfogalmazott támogatható tevékenységek kategóriája túlságosan szűkre szabott; véleménye szerint a jogosultsági küszöbértékek meghatározásakor alapvető fontosságú a regionális dimenzió figyelembevétele, mivel máskülönben a súlyos katasztrófák által sújtott régiók kirekesztődhetnek amiatt, hogy az egész tagállamra megállapított küszöbértéket még nem érték el;

17. kiemeli, hogy szükséges egy a katasztrófák megelőzése és leküzdése céljából megfelelő pénzügyi eszközökkel ellátott, elkülönített pénzügyi keret létrehozása, annak érdekében, hogy megerősítse és részletesen meghatározza az olyan eszközöket, mint a kohéziós politika, a vidék- és városfejlesztési politika, a regionális politika, a Szolidaritási Alap, a hetedik keretprogram és a Life+ program; arra ösztönöz, hogy ennek keretén belül, a 2014–2020 közötti költségvetési terveknel vegyék figyelembe a megelőzést; kéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje ki az elérhető források szervezettebb összefogásának lehetőségét, a megelőző mechanizmusok hatékonyságának erősítése érdekében az Unió területén;

18. sürgeti a Bizottságot annak biztosítására, hogy a válság miatti jelenlegi költségvetési megszorítások ne vezessenek a meglévő katasztrófamegelőzőségi politikákra előirányzott összegek csökkenéséhez, valamint hogy a folyamatban lévő költségvetési felülvizsgálat keretében alaposan vizsgálja meg a megelőzés terén fennálló esetleges hiányosságokat, továbbá gondoskodjon arról, hogy a rendelkezésre álló eszközök kiterjedjenek a katasztrófák valamennyi típusára;

19. rámutat, hogy a kohéziós politika elengedhetetlen eszköz a természeti katasztrófák kockázatmegelőzése terén; úgy véli, hogy az említett politika működésének és hatékonyságának javítása érdekében a különböző alapok és eszközök kezelésének rugalmasnak és összehangoltnak kell lennie; hangsúlyozza, hogy az intézkedések elaprózódásának elkerülése, valamint hatékonyságuk és hozzáadott értékük növelése érdekében a kockázatmegelőzést össze kell kapcsolni a megelőzésre irányuló egyéb politikákkal;

20. ismételten hangsúlyozza, hogy ellenőrizni kell az uniós források szabályos felhasználását, és a helytelenül felhasznált forrásokat maradéktalanul vissza kell fizetni;

21. hangsúlyozza, hogy a katasztrófamegelőzés elsődlegesen a tagállamok hatáskörébe tartozik, és a szubszidiaritás elvét ezen a területen továbbra is tiszteletben kell tartani;

22. felhívja a területgazdálkodásért felelős tagállamokat, hogy tekintettel a féktelen erdőirtás okozta problémákra, valamint az ilyen területeken történő építkezés megakadályozása érdekében vezessenek be az árvizek, földcsuszamlások és egyéb földtani kockázatok által veszélyeztetett területeken a csapások megelőzésére irányuló kritériumokat és jogszabályokat;

2010. szeptember 21., kedd

23. felhívja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg annak a lehetőségét, hogy a katasztrófa-megelőzés jobban beépüljön az uniós forrásokból finanszírozott nemzeti operatív programokba, valamint a regionális és helyi operatív programokba; úgy véli, hogy a környezetvédelemben részt vevő minden közszereplőnek szerepet kell vállalnia és aktívan részt kell vennie ebben a folyamatban; felszólítja a Bizottságot, hogy ezen a területen támogassa az operatív programok átalakítását a tagállamok által jelzett szükségletek szerint; sürgeti a Bizottságot, hogy kérjen tájékoztatást a tagállamoktól a természeti és ember okozta katasztrófák kezelésére vonatkozó, jelenleg érvényben lévő operatív programjaikról a tapasztalatcsere érdekében;

24. úgy véli, hogy az Uniónak kiemelt támogatásban kell részesítenie a tagállamokat, többek között a következő megelőző intézkedésekben:

- a) az építési és földhasználati biztonsági szabályozás kidolgozása és felülvizsgálata;
- b) kockázatnövelő helyzetek rendezése: folyómedrek rehabilitációja; vízgyűjtők, vizes élőhelyek és az azokhoz kapcsolódó ökoszisztémák védelme és helyreállítása; a vízfolyások mentén végbemenő erózió és üledékképződés figyelemmel kísérése; a hidak és hidraulikus átvezetők vízáteresztő-képességének növelése; az erdők megtisztítása és rendezése; újraerdősítés; és a part menti övezetek védelmét szolgáló intézkedések;
- c) bizonyos katasztrófatípusoktól különösen veszélyeztetett lakott területek – különösen a városok – védelme és átalakítása a lakosság közreműködésével;
- d) a meglévő nagyszabású infrastruktúrák fenntartása és biztonsági megfigyelése, különös tekintettel a gátakra, üzemanyag-vezetékekre, valamint a közúti és vasúti hidakra, továbbá a vízellátásra, a közegészségügyre, a hírközlési és távközlési eszközökre;
- e) a mezőgazdasági tevékenység fenntartása az elnéptelenedő, természeti csapások által veszélyeztetett vidékeken, az emberi tevékenység megőrzésére törekvő olyan infrastruktúrák kialakítása révén, amely az ilyen területeken élők számára lehetővé teszi az ottmaradást;

25. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a tudatosságot növelő és a helyes gyakorlat elsajátítását segítő kampányok indításában, a lakosság számára minden állampolgár által könnyen elérhető csatornákon keresztül lényegbevágó, naprakész tájékoztatást és képzést biztosítva a feltárt kockázatokról és a megelőző intézkedésekről, és arról, hogy mit kell tenni a természeti vagy ember okozta katasztrófahelyzet bekövetkeztekor; szorgalmazza, hogy a lakosságnak szóló képzési programokban már iskoláskortól fordítsanak külön figyelmet a fiatalokra és a vidéki közösségekre; a lakosság tudatosságának emelése érdekében hangsúlyozza az egységes európai segélyhívószám (a 112) ismertebbé tételének fontosságát;

26. emlékeztet arra, hogy a víz gyakori velejárája a természeti katasztrófáknak, nem csupán a – gyakran a nem megfelelő tervezés miatt bekövetkező – árvizek, jégeső és folyómeder-szennyeződés formájában, hanem szűkössége miatt is, ami jelentős változásokat okozhat, például Dél- és Délkelet-Európa nagy területeinek elsivatagosodását;

27. rámutat arra, hogy az utóbbi években az elhúzódó szárazság következtében megsokasodtak az erdőtüzek Európában, és ezzel párhuzamosan számos régióban súlyosbodott az elsivatagosodás;

28. tekintettel az aszály, az erdőtüzek és az elsivatagosodás közötti összefüggésekre, felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be az árvizekről szóló irányelvhez hasonló irányelvre irányuló javaslatot, amely támogatja egy közösségi szakpolitika bevezetését a vízhiány, az aszály és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás tekintetében;

29. ismételt felhívja a figyelmet egy európai aszályfigyelő központ létrehozásának fontosságára is, amelynek feladata az aszály hatásainak tanulmányozása, enyhítése és figyelése volna, azzal a céllal, hogy elősegítse az alapos, stratégiai döntéshozást, és a tagállamok tevékenységének összehangolását; úgy véli, hogy tekintetbe kell venni az aszály, az erdőtüzek, az elsivatagosodás és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás között fennálló összefüggéseket, és komoly, szolidaritáson alapuló célkitűzésekre van szükség az aszály kockázatának elkerülésére és kezelésére;

2010. szeptember 21., kedd

30. mivel az erdők fontosak a fakitermelés, a biodiverzitás fenntartása, az áradások, lavinák és az erózió megelőzése, a talajvízforrások kezelése és a szénmegkötés szempontjából, ezért a tűzesetek veszélyének csökkentésére az összes tagállamnak figyelmet kellene szentelnie; felszólítja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal közösen dolgozzon ki és valósítsa meg jogalkotási javaslatokat és kezdeményezéseket az erdők védelme és az erdőtüzek megelőzésének területén; úgy véli, hogy támogatni kell az erdőtelepítésekkel és újraerdősítésekkel kapcsolatos terveket, előnyben részesítve az őshonos fajokat és a vegyes erdőket, a biológiai sokféleség, valamint a tűzzel, viharokkal és természeti csapásokkal szembeni hatékonyabb ellenállás érdekében, támogatni kell továbbá az erdőben keletkező összegyűlt biomassza – amely megújuló energi-forrás – fenntartható gyűjtését és felhasználását; úgy véli, hogy a területen végzett valódi együttműködés keretében folytatni kell a rendszeres adatgyűjtést, a kockázati térképek készítését, tűzkockázat-kezelési tervek kidolgozását, a szükséges és a 27 tagállamban rendelkezésre álló erőforrások számbavételét, valamint a különböző szinteken megvalósuló koordinációt;

31. tekintettel arra, hogy az erdőtüzek okozása környezettel kapcsolatos bűncselekménynek minősül, valamint arra, hogy egyre gyakrabban fordul elő, felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg olyan kényszerítő intézkedések fogantatásának lehetőségét, amelyek visszatartó erejűek a gondatlanságból és szándékos-ságból eredő erdőtüzek esetében, és terjesszen ezekről javaslatot a Tanács és az Európai Parlament elé;

32. hangsúlyozza, hogy a megelőzést átfogóan kell megközelíteni, és azt a kiegyensúlyozott terület-használat és a koherens, a természettel összhangban lévő gazdasági és társadalmi fejlődés előmozdítása érdekében a vonatkozó ágazati politikák részévé kell tenni;

33. felismeri, hogy egyes ágazati szabályozási elvek miatt bizonyos területek veszélyeztetettsége fokozódik, mivel elősegítik a vidék elnéptelenedését és a népesség városi térségekben való túlzott koncentrálódását;

34. úgy véli, hogy a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás ki van szolgáltatva az éghajlati jelenségeknek – például az aszálynak, viharoknak, fagynak, jégnek, jégesőnek, erdőtüzeknek, áradásoknak és erős esőzéseknek –, az olyan egészségügyi kockázatoknak, mint például a különféle kártevők, állatbetegségek, járványok és epizootikus betegségek, a vadon élő állatok okozta károknak, az olyan emberi tevékenységek okozta jelenségeknek, mint az éghajlatváltozás, a környezetszennyezés, a savas esők és a véletlenszerű és szándékos genetikai szennyezés, a várostervezési és területrendezési hiányosságok miatti földcsuszamlásoknak, a műszaki és közlekedéssel kapcsolatos kockázatoknak, a hegyi területek elsivatagosodásának, az elsősorban az erdőgondozás elmaradása miatt bekövetkező, illetve bűnös szándékkal okozott erdőtüzeknek, valamint a gyárak által kibocsátott vegyi anyagokkal és a tápanyag-elszivárgással történő, illetve a kirándulók gondatlansága miatti folyószennyezéseknek;

35. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy segítsék elő a jó mezőgazdasági gyakorlatok alkalmazását, amelyekkel néhány tagállamban sikerült felére csökkenteni a nitrogénalapú műtrágya felhasználását anélkül, hogy a terméshozam csökkent volna;

36. úgy véli, hogy a természeti csapások hatékony megelőzéséhez környezetvédelmi és társadalmi szempontból kiegyensúlyozott mezőgazdasági politikára van szükség, amely figyelembe veszi a fenntartható mezőgazdasági termelés és a vidékfejlesztés támogatásának és ösztönzésének szükségességét az egyes országokban és régiókban; úgy véli, hogy hatékonyan meg kell erősíteni a mezőgazdaság környezetvédelmi és vidékfejlesztési feladatait támogató ösztönzőket, támogatni kell az emberek vidéken való letelepedését, ami az ökoszisztémák megőrzésének kulcsfontosságú tényezője, küzdve az említett területek folyamatban lévő elsivatagosodása és elszegényedése ellen, és csökkentve a városi térségekre nehezedő nyomást; kiemeli továbbá a mezőgazdasági termelőknek az Európai Unió vidéki területeinek védelmében betöltött szerepét, és nem tartja kielégítőnek a Bizottság közleményét a mezőgazdasági ágazat kulcskérdéseinek tekintetében;

37. európai szintű állami biztosítási rendszer létrehozását szorgalmazza; sürgeti a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatot a mezőgazdasági termelők természeti és ember okozta katasztrófákkal kapcsolatos kockázatainak és jövedelmi bizonytalanságának jobb kezelését szolgáló, európai szintű állami biztosítási rendszerről; hangsúlyozza, hogy ennek a rendszernek ambiciózusabbnak kell lennie a jelenlegi modellnél a különböző biztosítási rendszerek EU-n belüli sokféleségének megakadályozása érdekében, hiszen az nagy eltéréseket okoz a termelők jövedelme között; úgy véli, sürgősen ki kell alakítani egy minden tagállam mezőgazdasági termelői számára elérhető kompenzációs keretet a természeti vagy ember okozta katasztrófák esetére;

38. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az agrár-környezetvédelmi támogatások kiszámításába építsék bele a mezőgazdasági termelőknél a balesetmegelőzésre (például tűzvédelmi pászták megtisztítása, az elhalt fás növényzet eltávolítása, a parcellák teljes kiterjedésében folytatott földművelés stb.), valamint a csatornahálózatra (a csurgalékvíz-csatornák és a csatornák megtisztítása) irányuló beavatkozások alkalmazása miatt felmerült többletköltségeket;

2010. szeptember 21., kedd

39. hangsúlyozza a szélsőséges természeti jelenségek számos földrajzi térségben egyre növekvő előfordulására és nagyságrendjére reagáló, városi és vidéki alkalmazkodási intézkedések tanulmányozásának jelentőségét; úgy véli, hogy az éghajlatváltozás előre látható negatív hatásai további korlátot jelentenek majd a mezőgazdasági tevékenység, az élelmezésbiztonság és -önellátás számára, és hangsúlyozza, hogy szükséges kezelni ezt és más kihívásokat, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és káros következményeinek csökkentése tekintetében;

40. hangsúlyozza a nyilvános kutatás és fejlesztés jelentőségét (K+F) a katasztrófák megelőzésében és elhárításában, továbbá felszólít a tagállamok kutatási-fejlesztési intézményei közötti koordináció és együttműködés fokozására, különösen azok esetében, amelyek hasonló kockázatoknak vannak kitéve; felszólít a tagállamok korai figyelmeztető rendszereinek megerősítésére és a korai figyelmeztető rendszerek közötti meglévő kapcsolatok kiépítésére és megerősítésére; javasolja a Bizottságnak, hogy kellőképpen vegye figyelembe ezeket a szükségleteket és megfelelő finanszírozásukat;

41. hangsúlyozza a tagállamok egészségügyi rendszerei felkészítésének szükségességét a humánerőforrás-struktúra, a helyes gyakorlatok és a kockázattudatosság tekintetében, hogy meg tudjanak birkózni a katasztrófahelyzetekkel;

42. hangsúlyozza, hogy fontos a katasztrófák kockázatairól és költségeiről szóló átfogó adat- és információgyűjtés és az adatok uniós szintű megosztása összehasonlítható tanulmányok készítése és a katasztrófák várható, határokon átnyúló hatásainak meghatározása érdekében, ezáltal lehetővé téve a tagállamok számára a nemzeti polgári képességekre és orvosi erőforrásokra vonatkozó információk egyesítését, valamint hangsúlyozza, hogy új struktúrák kiépítése helyett a meglévőket, így például a Megfigyelő- és Információs Központot (MIC) használjuk és fejlesszük tovább;

43. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a Bizottság még nem gyűjtötte össze tanulmány keretében az egyes tagállamok által a veszélyek és kockázatok feltérképezéséhez jelenleg használt módszereket, amelyet a természeti csapások és az ember okozta katasztrófák megelőzésére irányuló közösségi koncepcióról szóló, 2009. február 23-i közleménye határozott meg; felszólítja a Bizottságot, hogy 2010 első felében tegyen eleget a fenti kötelezettségvállalásának;

44. úgy véli, hogy uniós szinten ki kell alakítani a veszélyek és kockázatok feltérképezéséhez szükséges közös módszertant és minimális követelményeket;

45. hangsúlyozza a katasztrófák társadalmi és gazdasági hatásának elemzésére és kifejezésére szolgáló egységes mércék kidolgozásának fontosságát;

46. javasolja, hogy a KHV-irányelv felülvizsgálata során törekedjenek a katasztrófa-megelőzésre vonatkozó kérdések teljesebb beépítésére, különösen az értékelés, a kommunikáció és a kockázatismertetés tekintetében;

47. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamok kormányainak.

A szegénység csökkentése és munkahelyteremtés a fejlődő országokban: a követendő út

P7_TA(2010)0327

Az Európai Parlament 2010. szeptember 21-i állásfoglalása a szegénység csökkentéséről és a munkahelyteremtésről a fejlődő országokban: a követendő út (2009/2171(INI))

(2012/C 50 E/05)

Az Európai Parlament,

— tekintettel az Egyesült Nemzetek 2000. szeptember 8-i millenniumi nyilatkozatára, amely millenniumi fejlesztési célokat (MFC-eket) állapít meg, melyek a nemzetközi közösség által közösen kialakított, a szegénység felszámolását célzó kritériumokat jelentik,